

OCHRANA BOŽÍHO STVOŘENÍ V PRAXI V, PRAVOSLAVNÉ MONAŠKY VE FRANCII SE STARAJÍ O LES

Ve francouzském Solanu v údolí řeky Rhony žije od roku 1991 nevelké společenství pravoslavných mnišek, které se tam usadily v objektu rozpadající se farmy – tehdy bez pitné vody a elektřiny. Brzy poté, co toto místo zakoupily, zjistily, že kdysi ve 13. století hospodářství patřilo starobylému klášteru sv. Ducha v Pontu. K budovám, které jsou dnes péčí sester již zrekonstruovány a tvoří rozsáhlý komplex monastýru Ochrany Matky Boží v jurisdikci caribhradského ekumenického patriarchátu, patří také 60 hektarů zemědělské půdy a lesů.

Je součástí pravoslavné víry, že právě tak jako člověk potřebuje od církve čas a pomoc, aby dorostl a rozvinul se do svého plného potenciálu a duchovních sil, i země a půda musí být člověkem obdělávána a ochraňována, aby byla tím, čím má být – zdrojem obživy i místem oddychu a krásy pro člověka, který o ni pečuje. Monašky solanského monastýru začaly napřed obdělávat vinohrady (dnes produkují sedm druhů ekologického vína) a později obdělávat zpustlé sady (dnes vyrábějí meruňkový džem a ovocné džusy). Další ekologické produkty monastýru jsou ořechy a fíky. Se stánkem pravoslavného monastýru v Solan se lze dnes setkat na mnoha výstavách a veletrzích ekologického zemědělství ve Francii.

Největší výzvou pro společenství mnašek byl les. Místní zastupitelstvo přislíbilo monastýru 75 % dotací, pokud vykáčí, odvezou a prodají veškeré staré stromy na svých pozemcích a vysadí na jejich místě stromy nové, které budou růst třicet let, aby se znovu vytěžily. Monašky se však chtěly o les postarat jiným a šetrnějším způsobem. S pomocí spřátelené lesnické firmy a s finanční podporou mezinárodní ekologické nadace Aliance pro náboženství a ochranu životního prostředí (ARC) vymyslely plán, který je výhodný pro monastýr a zároveň nevyžaduje vytěžení lesa. Rozhodly se zachovat celých 10 hektarů a lesní firma tam vytěžila pouze stromy, které byly vážně poškozené povětrnostními vlivy, stářím nebo nemocemi. Na místo vytěžených stromů monašky ručně vysadily 5000 stromků nových.

Výsledkem je, že zde mají trvale vzrostlý les, v němž se nacházejí stromy různého stáří a vzrůstu tak, jak je to v přírodě obvyklé. Tento typ moderního lesního hospodářství je šetrný k přírodě a umožňuje monastýru získat z lesa vždy dostatek dřeva na otop

bez toho, že by docházelo k významným zásahům do lesního ekosystému.

Příklad, který daly monašky, vedl k tomu, že se změnil způsob lesnictví v celé oblasti a jednotlivé nové stromky jsou tam teď na místě jednotlivých vytěžených stromů vysazovány ručně.

Není bez zajímavosti, že veškerá hospodářská aktivita monastýru v Solan se řídí ekologickými principy:

- Vyprodukované potraviny splňují požadavky francouzského biostandardu.
- Veškerá produkce se prodává v místě výroby nebo na internetu, takže není zapotřebí v tak velké míře využívat fosilní paliva na dopravu.
- Sestry se snaží na svých pozemcích zachovávat a chránit druhovou rozmanitost.
- Součástí práce je výzkum pro zachování původních druhů ovocných stromů a dřevin.
- Při péči o stromy a další rostliny se dává přednost starým znalostem a metodám před přílišnou mechanizací a chemizací.
- Společenství usiluje o potravinovou a energetickou soběstačnost s využitím sluneční energie a biomasy).

tj

ZAMYŠLENÍ

PŘEJÍT JORDÁN

Plamen skrytý v křemenu,
Síla vyhaslé sopky,
Stonky rostoucí vzhůru,
Stále se opakující koloběh.
Plamen skrytý v křemenu nehasíš.
Sílu vyhaslé sopky nezapřeš
A nezarazíš růst stromů
Za sluncem...
Stále se opakující koloběh,
Každý
Den někdo přechází Jordán,
A tak
V naději cizí v naději mé
Přecházíme
Jordán
A
Ačkoli můžeme měnit mnohé věci,
Sebe nezměníme, stále se...
A tak dále.

NOVOROČNÍ MEDITACE

Vrána kreslí křídlem do sněhu,
Bílá čtvrtka nesplněných přání.
Volný prostor k interpretaci.
Otázka, oslepující bělost bez hlasu.
Bílý sníh, bílé nebe.
Mám prázdné ruce, Bože, když
Stojím v úbělově bílé.
Den třetí
Roku desátého
Vytřásám z kapes všečen prach.

Den třetí
Roku desátého
Znovu a znovu
Začínám.
Aniž bych věděla,
Kudy kam.

ULETIM

Můžou mi namáčet křídla do
smůly.
Stejně uletím.
Můžou mi dávat k nohám závaží.
Setřesu je,
Můžou mi, můžou si... Už tolikrát
Jsem si spálila prsty, už tolikrát
jsem šoupala nohama pod tou
tíhou
A sušila mokrá křídla,
Přesto
Stále doufám,
Ze uletím a setřesu závaží.
Jen s Tebou, Hospodine.

JEN AŽ HODÍ KAMENEM

*Věnováno všem, kteří rádi kamenují
druhé (a zvláště všem, již tak činí ve
jménu Božím)*

Ať si přihodí
Aspoň kamínek
Na hromadu vlastní ceny,
Aspoň větvíčku na vatru vlastní

horlivosti víry,
Aby úderem
Vyrostla a dalo se
Po ní dojit do nebe.
Ať hoří plamen svatý.
Sešklebené tváře připomínají zví-
řata,
Ruce s kameny napřažené
A žena stojí,
Sama a uprostřed.
Stále znovu stojí,
Člověk
sám
Uprostřed kamenování
Pro jinakost víry,
jazyka, barvy pleti,
pro skutečné a domnělé hříchy
/kdo soudí a posoudí/
paky i paky
až navěky,

...
jenže presto všechno
se větvíčka nestává stromem
a Kainova oběť nestoupá k nebe-
sům
jen pro
jediný pravý strom kříže,
pro lásky naše
trvajících všemu navzdory
pro Toho, který řekl:
*Kdo z vás je bez hříchu,
Ať hodí první kamenem!*

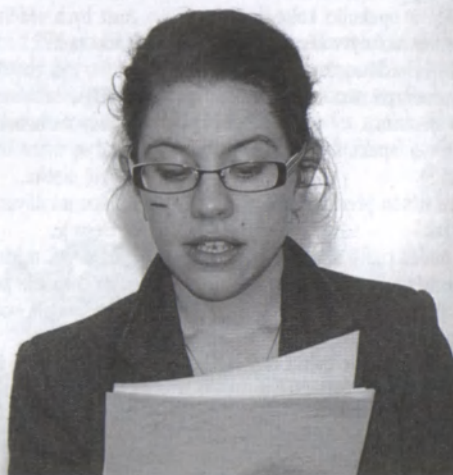
MEDAILON

Jsem Eva, vlastně celým jménem Eva Maria, Hrdinová, tlumočnice a překladatelka z a do němčiny, dále vyučující jazyka staroslověnského a tedy také univerzitní pracovníce (Ostravská univerzita v Ostravě, Univerzita Palackého v Olomouci a další pracoviště). V současné době pracuji na habilitaci zaměřené na problematiku překladu Chrysostomovy liturgie do češtiny a němčiny. Proč němčina? Mám totiž (a za to nemohu) dva mateřské jazyky, český a německý, což vedlo k mému profesnímu zaměření.

Kromě jazyků mám ráda: kabelky (mám jich 23), zpěv a českou a německou literaturu a k mým koníčkům patří vedle psaní odborných článků dále také psaní populárně-naučných a literárních textů do Soli země a Hlasu pravoslavi. Kromě náboženských veršů píšu i intimní lyriku a různá taková zamyšlení nad životem, česky a česko-německy... Pracovně se to jmenuje Pohádky pro kočku Gudrun, k tomu viz níže, ale zda to kdy kde vyjde, nevím)...

Nemám ráda: nespravedlnost v jakékoli podobě, lidskou malost a zanedbnost a naši nesmrteľnou teťičku zavisť.

Životní motto: Když je nouze nejvyšší, pomoc Boží nejbližší (to jsem slyšela od mojí maminky), a tedy nutně Jan 3, 16 a dále Cum spiro spero, tj. Dokud dýchám, doufám.

Životní vzory: moje babička Olga Dřevjaná-Fendrychová, moje maminka Anna Hrdinová... a kočka Gudrun, tedy jedna velice moudrá čtvernohá bytost, která si zažila své, a kdyby mohla psát, tak by psala... a teď nevím, jestli spíše jako Poláček nebo Stifter nebo Strindberg.

Jako to dopadne, když vezme „Němec to pravoslavi do těch svých hrubých pazourů“... aneb

APOŠTOL NĚMECKA ALEXEJ MALCEV A JEHO PŘÍNOS

Začneme zcela neočekávaně, tedy čtème si chvilku o rasismu a česko-německých vztazích.

O rasismu si zpravidla lidé bohabojní, ve své víře pevní a ukotvení a tzv. normální myslí, že se jich to netýká, že to jsou ti druzí. Ať již jde o pronásledované, ale hlavně o pronásledující. Skinheads, americký Ku-klux-klan, apartheid v Africe nebo dávné rasové segregace. V případě jinakosti osob v blízkém okolí

se ovšem tu a tam ozývá ten teninký hlásek připomínající - co asi... Často právě předsudky, klišé, obavy a nejistotu. Ale začneme in medias res:

O Čechích a Němcích toho už bylo napsáno spousta. Stejně tak i řečeno. Tak každý průměrný Čech zná a právem ví, jak to bylo s II. světovou válkou. Poněkud méně již ví, jaký další řetěz bolesti vyvolal odsun Němců, potažmo, že tento řetěz neskončil a ovlivňuje

ZAMYŠLENÍ

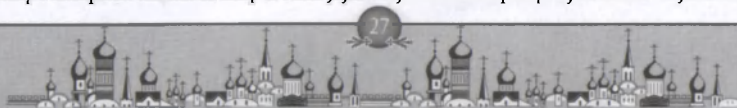

stále následující generace. Průměrný Čech zná různé obrazy nepřítele přizívené literaturou, filmem, propagandou různého politického typu. Je příznačné, že většina lidí zaměřených xenofobně vůči určité národnosti vlastně často nezná nějakého představitele daného etnika osobně, živého. A tak se z obrazu nepřítele mnohdy nemůže ani stát obraz přítele. A podotkneme také, že mezi všemi lidmi jsou exempláře lepší i horší, podobně jako při sklizni ovoce, a při setkání s těmi dle naší chuti „nahnílymi“ se opět etabluje – v případě setkání různých kultur – obraz nepřítele.

Tedy v našem případě zase ti Němci ... hlučnější než ubohý český dovolenkář trpící jejich hlukem, Němci leckdy bohatší než Češi, což se neodpouští, Němci rušící sny leckoho v souvislosti s Benešovými dekrety... Není zde namístě hájit nepřijemné chování toho nebo onoho na dovolené v Krkonoších ani jeho finanční situaci. A bohužel i výklad Benešových dekretů by zčásti překročil mé odborné kompetence, ale hlavně účel této úvahy i časopisu. Vráťím se tedy k větě, jejíž

část jsem si zvolila jako titulky této úvahy. K větě, kterou zrodila celkem nedávno moderní lidová slovesnost. A podobně jako moderní lidová slovesnost dala vzniknout větě, uvádím já touto provokativní myšlenkou úvahu o Alexeji Malcevovi, o níž bych se chtěla podělit s ostatními. Možná proto, abych trochu načechrala perlička dalšímu předsudku, s nímž se mi jest setkávat – tedy Němec rovná se automaticky latiník, potomek Wichingův, zrádný had, kterého si holubičí povaha Slovana hřeje na prsou... Jistě – najdou se historické události, které je možné vykládat. ale najdeme i události jiné, kdy i Češi či Slované obecně nebyli holubicemi... A ovšem ještě něco v té přehršli předsudkové... Němec – kterému ani v životě náboženském ta slovanská holubičí povaha prostě nevěří...

Téma své úvahy jsem si vybrala především proto, že na osobnost o. Alexeje Malceva stále narážím při přípravě své habilitační práce zabývající se srovnávacím překladů liturgie sv. Jana Zlatouštího z církevní slovanštiny do češtiny a němčiny. Dále proto, že se již od mala pohybuji v česko- či jinoslovansko-němec-

ZAMYŠLENÍ

kém prostředí. Víím, že pokud nyní popravdě přiznám, že jsem mj. hrdá členka německé menšiny v ČR, možná se mnou leckdo mluvit nebude nebo se na mě bude dívat jinýma očima a možná ne lepšíma...

Ale tak už to je. Pocházím z rodiny velmi pestré a mj. si v genotypu nesu i německý původ. Jsem dokonce zaregistrovaná menšinová Němka, i když nemám blond vlasy a modré oči a ani nejsem pedantsky pořádná, což se taky o Němcích povídá, a nechodím běžně po ulici v krátkých kalhotách a bílých ponožkách (mimořádně součást kroje, ale mužského!)... A vyučuji s radostí a láskou jazyk staroslověnský. Už když jsem byla dítě, visel nad mou postýlkou pravoslavný kříž a nad postýlkou mého mladšího bratra obraz s nápisem „Andenken an Philippsdorf“ po nebožce bábince Fendrichové a já jej bratrovi z celého srdce záviděla. Bolestný obličej Krista ukřižovaného a lebka na příčném břevně dole mě rozplakávaly, zatímco německá Panenka Maria měla porcelánově líbeznou tvář a usmívala se na dítě v kolíbe... A nápisu Památka z Filipova (v překladu) jsem už od malinka rozuměla, zatímco církevněslovanským literám kol hlavy Krista tehdy ještě ne... Ani teologii ikony, názorům Pavla Florenského a dalších ne... Německá Panna Maria se mi líbila více. Byla jsem dítě. Teď jsem dospělá a v neposlední řadě jsem si vybrala zmíněné téma proto, že jsem rovněž překladatelka a tlumočnice, nadnesené řečeno člověk povoláný stavět most mezi dvěma kulturami, což mimochodem považují za lesk, bídu, poslání i předurčení mnoha dvojjazyčných, multikulturních a často i jaksi „bezdomných“ lidí.

Vraťme se však k úvodní větě, kterou pronesl v jistém banálním kontextu jednou jeden dobrý muž a která v úplnosti zní (cituji s odstupem let a tedy nedoslovně): „Když vezme Němec to pravoslavlí do těch svých hrubých pazourů, je z toho vždy paskvil.“

Podotýkám, že je dobře, že o. Alexej Malcev si toto nemyslel.

Jméno duchovního ruské církve Alexeje Malceva není jistě úplně neznámé. Bývá v českém kontextu spojováno s jeho vlastní duchovenskou činností v Praze a s vlivem, který údajně měl na první překlad liturgie sv. Jana Zlatoústého z církevní slovanštiny do češtiny v roce 1885, který vlastně ustavuje jako jeden z prvních textů ještě před počiny svatého vladky Gorazda základ české pravoslavné terminologie. Jednoznačně je však Alexej Malcev spojen s překladem

svaté liturgie do němčiny. Text vychází v Berlíně roku 1890. Podobně jako překlad do češtiny, i tento vytvářel německou pravoslavnou terminologii. O jeho veliké oblibě i mimo hranice pravoslavlí svědčí i další vydání roku 1976 v katolickém nakladatelství St. Benno-Verlag v Lipsku(!) Můžeme si klást otázku, proč se Malcev na překladech podílel. U českého překladu si odpovíme celkem snadno a cítíme i tichou radost v srdci nad tím, že tomu tak bylo. U německého překladu můžeme být na rozpacích. Odpověď je nasnadě: Malcev zřejmě očekával příklon Němců k pravoslavlí (podobně jako se k pravoslavlí uchýlovali i mnozí Češi), případně jako prozíravý duchovní a člověk uvažoval o možné budoucí asimilaci, kdy se navzdory snahám o udržení jazyka a kultury německý a ruský živel promísí. Musíme říci, že budoucnost dala oběma těmto faktorům do jisté míry za pravdu. Jako nacházíme německé konvertity k pravoslavlí (mohu mimo jiné jmenovat jednu mladou, krásnou a chytrou religionistku z Erfurtu), stejně se tak (a to zejména v řadách navrátilých povolžských Němců, obdobě našich volynských Cechů) u mladé „ruskojazyčné“ generace objevuje přinejmenším dvojjazyčnost, a leckdy v případě dětí smíšených rodin již čistá německojazyčnost.

A tak jsem ve Výmaru slyšela (dlouhou), ale o to více povznášející liturgii, kde se takřka každá modlitba opakovala v obou jazycích, tj. církevní slovanštině ruské redakce – a v němčině. Mezi farníky zněla ruština – i němčina... A já tam stála a mé srdce plesalo. A nyní k vzpomínutému paškvilu samotnému. Nejsem liturgik. A neviděla jsem zase tolik původem německých kněží sloužit či působit, abych mohla činit nějaké vývody, jako autor již citované věty. Popravdě si ale myslím, že s horšími a lepšími výkony v jakékoli práci se dá setkat v kterékoliv části světa a taky že se v tomto případě o „hrubých pazourech“ vůbec mluvit nedá. Bohoslužba ve Výmaru mě povzniesla stejně jako ty v prostoru slovanském (ČR a srbská diaspora v Chorvatsku) a překlad podle mého názoru i díky otci Alexeji Malcevovi za originálem ničím nekulhal...

Dílo Alexeje Malceva ukazuje, že spojnice české a německé oblasti nespočívá jen v reflexi bolavých let kolem heydrichiády či let válečných. Ale především, že zde platí ono tak důležité a lapidárně znějící biblické poselství: Není už ani Žid ani Řek... Všichni jsme lid Pánův a stádce pastvy jeho. Všichni jsme jeho

ZAMYŠLENÍ

tělo. A všichni jsme ke stolu jeho těla a krve stejným právem pozváni, bez ohledu na to, v jakém jazyce se ozve: v bázni Boží a u víře přistupte! A všichni vnímáme jeho slovo ve svém jazyce. A svět na to slovo čeká. Sténající jako celé tvorstvo, napjaté toužící po Boží vodě, která tiší naši bolest, naši žízeň, naše rány. A Duch Boží si vane, kudy chce, přechásto na místa, kde by ho nečekali. Přítomnost romského pravoslavného kněze v Čechách to dokazuje více než náležitým způsobem. I proto jsem přesvědčena o tom, že Alexej Malcev byl jedním z těch, kteří se oním vanutím nechali nést a ještě mu otevírali právě v Německu okna a dveře. Proto moje (možná troufalé) označení otce Alexeje Malceva nejenom za vynikajícího překladatele (a jistě duchovního pastýře, a to především), ale především za apoštola Německa. Situace ve zmíněných dvou zemích si navíc je a byla v mnohém podobná a možná více, než si leckdo vůbec chce připustit. Například bývalá NDR a ČR si s ohledem na ztrátu hodnot a vakuum vzniklé po roce 1989, ale i hospodářské ztráty řady dříve kvetoucích průmyslových oblastí, mají zřejmě mnohé co povídat. A taky proto, že tu jsme i my, potomci, nesoucí ten řetěz, o němž jsem již psala výše, řetěz, který někdy tak tlačí. Ano, ještě tady jsme...

Nebudu dále připomínat, že papírově náš stát disponuje německou menšinou v ne tak malém počtu a že jisté regiony (např. Hlučínsko, někdejší cípek území Říše pruské, ztracený ve prospěch Německa už za Marie Terezie) vykazují doposud jisté počty i mla-

dých lidí s německým pasem. Nebudu se rozepisovat o tom, že situaci na Hlučínsku znám z osobní zkušenosti a znám i mnoho tamních lidí. A nebudu vypouštět na papír zbožná přání o tom, aby se v dohledných časech mělo na témže Hlučínsku sloužit v němčině podle Malcevova překladu. I když ovšem – jak vím, dle některých svých studentů odtamtud pocházejících, mladí lidé jsou tam, jako asi snad všude, často nespokojeni s vžitými regionálními tradicemi, pokud je z různých důvodů sami považují za zpuchřelé, nesprávné nebo zastaralé..., a to i v ohledu náboženském. Jistě, nebyly by to tisíce, ale třeba by se tam ten překlad i liturgicky „uživil“. Kdyby tak třeba náhodou někdo uměl německy sloužit a... Ovšem sama nejsem kněz, tak tu úvahu musím skončit.

Jsem překladatelka a staroslověnštinářka srdcem a duší, menšinová Němka rodem a především žena – a jak pravil (mimochodem německojazyčný) humanista Desiderius Erasmus ve své Chvále Bláznivosti: „Ale už jsem se dost zapomněla a proto se odvažuji dále, než je zdrávo. Ovšem bude-li se vám zdát, že jsem buď řekla něco drzého, nebo že jsem si málo dávala pozor na ústa, uvažte, že to řekla nejen Bláznivost, nýbrž i ženská.“

Tim končím. Dodávám jenom, že si my lidé, my lidé, tzv. normální a bohabojní, můžeme myslet o komkoli cokoli, ale Duch Boží si stejně vane, kudy chce. Protože on už je takový.

Eva Hrdinová

„TVOJI KNĚŽÍ, HOSPODINE, BOŽE, NECHŤ SE ODĚJÍ SPÁSOU...“

Pravoslavný kněžský seminář PU v Prešově publikoval před několika měsíci (roku 2009) pod tímto názvem útlou knížku (o 23 stranách) věnovanou všem těm, kteří by rádi studovali pravoslavné bohosloví. S požehnáním Jeho Vysokopřeosvícenosti vladyky Jána, arcibiskupa prešovského a Slovenska, se v ní hovoří o významu bohosloveckého studia, dále o dějinách kněžského semináře a jeho současné podobě. Kněžský seminář v Prešově byl otevřen spolu s Pravoslavnou bohosloveckou fakultou před šedesáti lety. Jako první oslovil studenty Jeho Blaženost metropolita Jelevferij, který mimo jiné řekl: „A proto nepřestáváme zvat lidi věrné Bohu k svaté službě na Boží nivě. Žeň je velká, dělníků málo. Proste proto Pána zně, ať vyšle dělníky na svou zeň.“ (Mt 9,37-38) Tato slova božského Spasitele zní stále v našem životě, a proto nepřestáváme volat lidi věrné Bohu k svaté službě na Boží nivě. Prosíme o seslání požehnání velkého Pastýře Krista na všechny ty, kteří reagovali na tuto výzvu svaté pravoslavné církve a dali do jejích služeb všechny své síly a schopnosti. „Vývolili dobře, vybrali si to, oč nepřijdou.“ (L 10,42)

Za dobu své existence vychoval seminář stovky pravoslavných duchovních a v nedávné době i učitelů pravoslavného náboženství a sociálních pracovníků. Mezi jeho prvními absolventy byl například arcibis-

kup Ján nebo metropolitní protopresbyter ThDr. Jaroslav Suvarský, Ph.D., později to byl kancléř ÚMR v českých zemích prot. Josef Hauzar či okružní protopresbyter plzeňský Jan Polanský a v nedávné době první pravoslavný vojenský kaplan v České armádě nadporučík Maxim Švancara.

Pravoslavný kněžský seminář má svůj statut a organizačně spadá pod správu rektorátu PU v Prešově. Skládá se z několika budov, z nichž jedna slouží jako chrám zasvěcený svatému Janu Bohoslovu. Dále je zde knihovna, ubytovací zařízení pro muže i ženy a kuchyně. Život v semináři se řídí podle denního programu, jehož neoddělitelnou součástí jsou bohoslužby. V čele semináře stojí rektor – prot. Emil Jarkovský, dále za řádný seminář odpovídá spirituál – prot. Dimitrij Pastier a prefekt archimandrita Serafim. Všichni zájemci o studium na Pravoslavné bohoslovecké fakultě v Prešově mohou získat potřebné informace, včetně informací o bydlení v kněžském semináři a podmínkách stipendia, v našem církevním ústředí v Praze.

Knížka věnovaná Pravoslavnému kněžskému semináři si klade za úkol nejenom zprostředkovat informace o studiu na PBF PU v Prešově, ale hlavně by ráda oslovila všechny zájemce o pravoslavnou teologii s tím, aby svá studia spojili také se seminární duchovní výchovou.

Kněžský seminář ve svých řadách rád uvítá studenty nejen ze Slovenska, ale také z jiných zemí, a to především z České republiky. Pro budoucího kněze či jiného pracovníka v církvi je život v semináři významnou duchovní zkušeností ze vzájemného duchovního obcenství bratří a sester téže víry. Seminarista má dále jedinečnou možnost získat liturgické vědomosti a návyky. Kněžský seminář v Prešově je jediným místem v rámci působnosti naší církve, kde se vychovává nastupující generace pravoslavných duchovních, učitelů náboženství, ikonopisců či sociálních pracovníků v duchu pravoslavného cyrilometodějského dědictví našich národů.

metropolita Kryštof

VŠENOČNÍ BDĚNÍ VE SPIŠSKÉ NOVÉ VSI NA SVÁTEK MÁTUŠKY XENIE PETĚRBUŘSKÉ

Na východní Slovensko za pravoslávím jezdívá naše skupinka pravoslavných konvertitů z Moravy každým rokem již po 3 léta, avšak letos poprvé jsme já a kamarádka z Olomouce Xenie zavítali do neznámých končin, na Spiš. Zde jsme prožili nezapomenutelný víkend, který nás oba velmi posílil na duchu. Vše začalo krásným dojmem z příchodu na faru ve Spišské Nové Vsi, kde nás srdečně přivítali již někteří „staří známí“ a teď už i naši noví přátelé. Byli jsme velmi mile překvapeni zázemím, které vybudovala tato farnost, a jak jsme později poznali, tak i další farnosti na Spiši. Po krátkém seznamování a vypití hrnku horkého čaje na zahřátí začal v krásné domovní kapli akathist mátušce Xenii – nebeské ochránkyni mé kamarádky Xenie, která přijela k nám do České republiky až z daleké Rusi. Po prvních „radujsa“ jsme se i my opravdu zaradovali, že nám Hospodin Bůh požehnal oslavit tento svátek právě zde. Jak upřímně a mile působí společná modlitba a zpěv Kristu věrných, zvláště nám, kteří nejsme zvyklí na karpatskou tradici složitějšího lidového prostopění. Celé bdění, které začalo po výborné postní večeři a krátké procházce noční Spišskou Novou Vsí, se neslo v tomto duchu – v duchu, který na mě dýchl raněkřesťanskou atmosférou, zvláště při zpěvu žalmů. Nezapomenutelným mi v srdci zůstane především jeden z nich – chvalíte imja Hospodně, alliluja, chvalíte rabi Hospoda... Vrcholem byla svatá liturgie v brzkých ranních hodinách, nesená již v poněkud mírnějším, usebranějším duchu, při světle svíček, jejichž svit se odrážel v tvářích vítězných Božích bojovníků na ikonách, kdy se mnozí z nás již pomalu připravovali přistoupit ke kalichu spasení...

Xjuše zůstane tato noc v paměti i díky „ikonce“, jak místní otec Štefan označil asi 40 x 30 cm velkou ikonu – kterou ji obdaroval k jejímu dni anděla. Po bohoslužbách se dostalo posily i tělu při společném agapé. Po nedlouhém spánku a jitřních modlitbách jsme již nepokračovali se skupinkou spišských poutníků v jejich sobotním programu, ale na pozvání přítele Matěje ze Slovinek, studujícího v Brně, kde jsme se i v pravoslavném chrámu sv. Václava seznámili, jsme spolu z mládežnickou Zuzkou a Lenčou v našem putování

pokračovali návštěvou Slovinek. Ty nás přivítaly zasněženými kopci a slunečními paprsky zpoza nich. Naše první kroky vedly do chrámu Nanebevstoupení Páně, kde jsme se setkali s místními farníky a mátuškou, kteří se starali o sobotní program pro zdejší děti, a též s otcem Petrem, v rychlosti nás pohostivším svařákem a palačinkami:). Za 2 dny, které jsme zde strávili, jsme toho stihli opravdu mnoho. Slovinci nás rychle přijali za své, což jsme pocítili např. při zkoušce chrámového sboru – pro mě zážitek nevídaný... Měli jsme také možnost vyslechnout a zúčastnit se besedy konané v Krompaších na téma církevního zpěvu a kantorování. Za poučná slova jsem moc vděčný Nadce Sičákové, která studovala církevní zpěv v Trojicko-sergijevské lávře v Rusku a tuto besedu vedla, a taky za to, že jsme se mohli v neděli v chrámu zapojit do zpěvu liturgie. Já i Xjuša máme v oblíbené právě ruské obichodní nápěvy, které tvořily její velkou část. Velké díky patří taky Matějově rodině, která nás přepychově hostila. Spasi Hospodi! Nakonec našemu pobytu dodala krásný konec večerní bohoslužba a po ní chvíle strávené v chrámu...

Na východní Slovensko jezdím opravdu hodně rád a vždy si odtud přivezu povzbuzení a posilu do života zde u nás, kde obvykle není tak častá možnost zajít do chrámu a bohoslužebná kultura je mnohem nižší. Bohužel na východ za pravoslávím je to stále alespoň půl dne cesty i od nás z jižní Moravy, a tak připojuji naději, že v budoucnu se bude možno dočkat podobných akcí i u nás.

Martin a Xenie

PRAVOSLAVNÉ VYSÍLÁNÍ NA RADIU PROGLAS

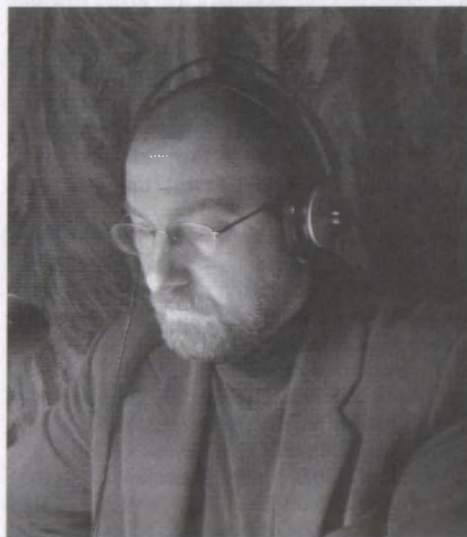
Bylo to na přelomu let 1995 a 1996, kdy se v éteru poprvé ozvala česká křesťanská rozhlasová stanice Radio Proglas. Radio Proglas začalo vysílat 8. prosince 1995 a bezprostředně po svém založení oslovilo jeho vedení některé církve v ČR s prosbou o spolupracovníky a přispěvatele. Spoluprací za pravoslavnou církev s Radiem Proglas, které tehdy zakládal jeho dlouholetý ředitel o. Mgr. Ing. Martin Holík a jeho přátelé z církve římskokatolické, jsem byl pověřen před Vánoci roku 1995 olomoucko-brněnským biskupem (dnes metropolitou) Kryštofem.

Tato práce a spolupráce s Proglasem v začátcích byla spíše nahodilá a ne zrovna strukturovaná. Takřikajíc „za pochodu“ se však tenkrát hledala nejenom témata a formát našich pravoslavných pořadů, ale také programový rozvrh vysílání Radia Proglas jako celku.

Brzy se však ukázalo, že pravidelný prostor v Proglasu zřejmě dostaneme. Po domluvě s tehdejší šéfredaktorkou dr. Marií Blažkovou a ředitelem o. Martinem Holíkem byl pravoslavné církvi v již strukturovaném vysílání přidělen prostor vymezený jednou 25minutovou relací týdně se dvěma opakováními. To bylo později, jak se programový plán zaplňoval, změněno na jednu relaci s jedním opakováním, avšak ve

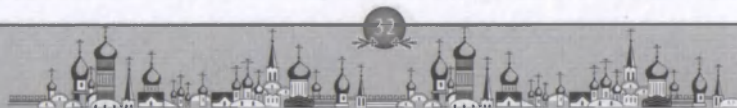
výhodnějších vysílacích časech, které jsou v platnosti prakticky dodnes. Posлуchači si mohou pravoslavné pořady na Proglasu poslechnout vždy v pátek večer ve 22 hodin a v neděli v 17:30.

Ale abych nepředbíhal: Když bylo jasné, že nám bude přidělen pravidelný vysílací čas na Proglasu, vladyka Kryštof požehnal rozšíření redakčního týmu o další tři spolupracovníky, a tak jsme naši 1. pravidelnou relaci v květnu roku 1996 připravovali hned čtyři. Je jenom škoda, že se náš pracovní tým neudržel a brzy jsme na pravoslavné pořady připravované každý týden zůstali sami dva – o. Mgr. Libor Raclavský a já, odkázání na pomoc kmenových pracovníků Proglasu a někdy na pomoc

Kolik lidí poslouchá Radio Proglas?

Radio Proglas si dle průzkumu mediálního trhu alespoň jednou týdně v posledním půlroce roku 2009 naladilo přibližně 101000 posluchačů a 41000 posluchačů poslouchalo Radio Proglas denně.

SVĚDECTVÍ

máhodných spolupracovníků z řad naší církve.

Co se povedlo a co nikoliv? Především je asi malý zážrak, že pravidelný pravoslavný pořad na Radiu Proglas dodnes existuje a že za dlouhých téměř 15 let prakticky nedošlo k jeho „výpadku“. K posluchačům se tak dostalo více než 700 pořadů v trvání od 20 do 30 minut, které se zaměřovaly na nejrůznější pravoslavná teologická témata a všimaly si nejrůznějších aspektů života pravoslavné církve i společnosti. Tyto pořady přinášely posluchačům moudrost a poučení svatých otců, ozřejmovaly a vysvětlovaly jim význam pravoslavných modliteb, bohoslužeb a svátků a přiblížily českému publiku řadu pravoslavných svtců a myslitelů od dob dávno minulých až po dneš. V neposlední řadě pořad přinášel také aktuální témata ze života místní církve i ze života světového pravoslaví, čímž bylo rozšířeno povědomí české křesťanské veřejnosti a zejména posluchačů Proglasu o naší církvi, jak o tom svědčí velké množství dopisů posluchačů archivovaných o. Mgr. Liborem Raclavským.

Do jiné kategorie asi patří skutečnost, že pravoslavný pořad se v době největšího rozmachu Radia Proglas umísťoval mezi těmi nejlépe hodnocenými ze strany posluchačů. S mimořádným zájmem se setkal například dlouho na pokračování vysílaný příběh otce Arsenije, připravený o. Liborem Raclavským, anebo série pohledů pravoslavné církve na některá současná ve společnosti i v českém křesťanstvu diskutovaná témata. (Je pro pečlivost o. Libora charakteristické, že například soubor vyprávění otce Arsenije byl vydán na zvláštní sérii CD a že prakticky všechny naše pořady v minulosti odvysílané jsou archivovány a k dispozici na úřadu eparchiální rady v Olomouci). Pravoslavné relace vysílané v průběhu posledních několik týdnů je možné nalézt a přehrát si kdykoliv také pomocí internetu na adrese www.proglas.cz/audioarchiv.html.

Smutné a z mého pohledu rozhodně ne nejlepší je to, že jsme na přípravu pravoslavných pořadů brzy zůstali s o. Liborem sami dva a že (jakkoliv by se někomu takovýto pohled mohl zdát být přehnaně sebekritický), jsme oba jakožto redaktori v současnosti nejenom plně zaměstnáni řadou dalších úkolů, ale (a to je asi horší než únava a občasná přepracovanost), jsme jakožto hlasy a osobnosti v éteru již značně „opotrebovaní“.

I z těchto důvodů by bylo zejména od doby, co je o. Libor Raclavský ředitelem úřadu olomoucko-brněnské eparchie, asi žádoucí, aby se našli i další lidé, kterým šíření pravoslavného svědectví v naší zemi prostřednictvím rozhlasových vln nebude lhostejné.

Avšak Radio Proglas dnes, to nejsou jenom nějaké dva tři vysíláče na Moravě nebo síť VKV vysíláčů rozsetých po celé České republice, ale také šíření signálu digitálními sítěmi do domácností v Česku a na Slovensku a pak také vysílání přes satelity a internet – o čemž svědčí nakonec i dopisy a pozdravy od krajanů z daleké Kanady.

Čeho je asi zapotřebí pro práci na pravoslavných rozhlasových pořadech nejvíce? Myslím, že: 1. odhodlání, 2. trpělivosti a 3. pracovitosti. Některé schopnosti jsou možná také důležité, avšak většinou se dá naučit. Důležité je také (jakkoliv to bude některým potenciálním přispěvatelům znít nepřijemně) dokázat vydat svědectví a promluvit na mikrofon o krásě, hloubi, lásce i pravdě pravoslavné víry bez toho, že bychom jakkoliv zesměšňovali či uráželi křesťanské přesvědčení někoho jiného.

Pravoslavné pořady a příspěvky do nich je dnes možné připravovat ve studiích Proglasu v Brně, Olomouci, Ostravě, Praze, Hradci Králové, Českých Budějovicích a Litoměřicích.

Je zřejmé, že nové hlasy i nové pohledy bezmála 15letému pravoslavnému pořadu na Proglasu určitě prospějí. Nejedním pravoslavným křesťanem či křesťankou má dnes pro tuto práci nejenom potřebné vlohy a předpoklady, ale také potřebné vzdělání.

O tom, že o. Libor Raclavský i já velmi rádi předáme svoje zkušenosti novým spolupracovníkům a kolegům, kteří budou mít zájem o tuto misijní práci a budou mít pozhánání našich arcipastýřů, netřeba pochybovat.

Roman Juriga

Pokud máte zájem podílet se na přípravě pravoslavných pořadů na Radiu Proglas, psát můžete na adresu: romanjuriga@centrum.cz, eparchie.ob@seznam.cz nebo na adresu: Pravoslavní, Radio Proglas, Barvičova 85, 602 00 Brno.

NÁVŠTĚVA Z KRÁLOVSKÉ RODINY

Bylo to jako v pohádce. U schodiště před pravoslavným chrámem sv. Cyrila a Metoděje v Praze vítala 20. března 2010 Jejich královské Výsosti Charlese, prince z Walesu, a Camillu, vévodkyni z Cornwallu, česká delegace. Její Excelence Sian MacLeod, britská velvyslankyně, představila princí Charlesovi a vévodkyni Camille místopředsedu vlády a ministra obrany MUDr. Martina Bartáka, děkana katedrály metropolitního protopresbytera o. TbDr. Jaroslava Šuvarského a starostku Prahy 2 Janu Černochovou a colonela Jamie Athilla.

Přinc a vévodkyně se zastavili na schodišti před bránou katedrálního chrámu mezi vlajkami České republiky, aby pozdravili obyvatele Prahy, kterých se před chrámem shromáždilo kolem stovky, a zhlédli se po okolí.

Před chrámem byla hostům představena Mgr. Eva Šuvarská, výkonná ředitelka Národního památníku hrdinů heydrichiády, a sbormistr Marios Christou. Na kůru se již připravoval katedrální pěvecký sbor, který pod vedením Valentýny Šindelářové Shukliny zazpíval pro manželský pár z britské královské rodiny úvodní píseň církevněslovansky „Se mnou z Libanonu, nevěsto má, se mnou půjdeš“ (Píseň písni 4,8), řecky „Agní Parthéne Déspina“ a česky „Svatý, svatý, svatý Hospodin zástupů“.

A skutečně, princ Charles se velmi zajímal o českou pravoslavnou církev a církevní obec pravoslavné katedrály, měl mnoho otázek ke sboru a pravoslavnému

zpěvu. Byl také mile překvapen, že v našem pěveckém sboru zpívá manžel britské velvyslankyně Richard Robinson a že o duchovní zpěv mají zájem mladí lidé, pravoslavná mládež. Atmosféra zahájení návštěvy byla slavnostní a vznešená i příjemně neformální.

Osmnáctičlenný sbor tiše zpíval celých 20 minut pobytu hostů v chrámu a zazněla i nejstarší česká duchovní píseň cyrilometodějského původu (10.-11. stol.) „Hospodine, pomiluj ny“, do doby husitské naše „hymna“.

Princ Charles má blízko k pravoslavné církvi, protože jeho otec, princ Philip, vévoda z Edinburghu, se narodil jako princ řecký a dánský na ostrově Korfu, v době 2. sv. války sloužil v britském vojenském námořnictvu a v r. 1947 se oženil se současnou anglickou královnou Alžbětou II.

Prince Charlese velmi zajímaly historické kořeny české pravoslavné církve, misie soluňských bratří Cy-

ZPRÁVY Z EPARCHIÍ

ila a Metoděje i život obnovitele českého pravoslavní sv. Gorazda. Z vlastního pohnutí požádal o svičky, které s vévodkyní Camillou zapálili u ikony sv. Gorazda. Ptal se na liturgický jazyk, původ ikon v chrámu, počet eparchií a kněží, návštěvnost věřících, vzdělávání, nedělní školy atd. Na některé otázky nebylo z časových důvodů možné odpovědět podrobněji. Princ se zajímal také o boj československých parašutistů v chrámu a na kůru a společně si prohlédli autentická místa útoku a odešli do další části národního památníku pod chrámem.

Provázením po celou dobu návštěvy Jejich královských Výsostí v katedrálním chrámu byl pověřen protokolem úřadu prezidenta republiky otec Jaroslav Suvarský s mátuškou Evou, zakladatelé památníku. Hosté byli seznámeni se vznikem památníku, vývojem expozice a jejím obsahem a se spoluprací s Vojenským historickým ústavem a sponzorováním poslední expozice panem ministrem obrany MUDr. Bartákem.

Princ Charles ocenil úlohu a hrdinství duchovních pravoslavné církve v době heydrichiády a projevil přání vstoupit do krypty, místa boje a umírání posledních čtyř parašutistů, sám jen s manželkou.

Kryptě se v novém pojetí navrátila její autentičnost hrobky a jsou v ní umístěny náhrobní kameny 11 busty 7 parašutistů.

Manželský pár byl hluboce dojat tímto místem a vévodkyně Camilla skrývala své slzy zvláště při prohlídce panelu s dokumenty o boji v kryptě. Její otec,

major Bruce Shand, získal za II. sv. války dva válečné kříže za statečnost.

Návštěva prince Charlese a vévodkyně Camilly byla pro nás prokázáním královské úcty k hrdinství československých vojáků Kubiše a Gabčíka (Operace Anthropoid) a dalších, kteří bojovali na západních frontách a v domácím nekomunistickém odboji, včetně české pravoslavné církve. Návštěva byla připomenutím spojení mezi Velkou Británií a Československem v době II. sv. války a byla důstojným a významným projevem úcty k obětem té doby. Proto následovalo ještě velmi přátelské setkání s veterány, převážně letci ze západní fronty, často v zastoupení jejich žijících manželek.

Za to, že celá návštěva s intenzivním programem proběhla v příjemné atmosféře, musíme poděkovat české i britské bezpečnostní službě.

O hlubokém zážitku z českého pravoslavného chrámu a památníku heydrichiády princ Charles informoval pana prezidenta Václava Klause, který otci Jaroslavovi blahopřál a poděkoval na oficiální večeři dne 20. března na Hradě.

Význam našeho chrámu sv. Cyrila a Metoděje a československých odbojových akcí ve spolupráci s Velkou Británií v době II. sv. války zdůraznil princ Charles i ve svém oficiálním projevu na této slavnostní večeři. Zdá se, že český pravoslavný katedrální chrám sv. Cyrila a Metoděje se stane nejen poutním místem českého a slovenského národa.

Mgr. Eva Suvarská, mátuška

SVATÁ LITURGIE S DÍKŮVZDÁNÍM PŘI PŘÍLEŽITOSTI STÁTNÍHO SVÁTKU ŘECKÉ HELÉNSKÉ REPUBLIKY A SVÁTKU ZVĚSTOVÁNÍ PŘESVATÉ BOHORODICE

Při příležitosti státního svátku Řecké helénské republiky a svátku Zvěstování přesvaté Bohorodice byla v katedrálním chrámu sv. Cyrila a Metoděje v Reslově ulici v Praze ve čtvrtek 25. března 2010 metropolitou pravoslavné církve v českých zemích a na Slovensku Kryštofem a pravoslavným duchovenstvem sloužena sv. liturgie s díkůvzdáním.

Pravoslavní věřící a jejich hosté si připomenuli osvobozenécké hnutí a všeobecné povstání řeckého lidu proti turecké nadvládě, které vypuklo 25. března 1821. Toto povstání vedlo k vyhlášení nezávislosti Řecka a k přijetí

ZPRÁVY Z EPARCHIÍ

první řecké ústavy demokratického charakteru – tzv. Epidaurského organického statutu. Turecká vláda na povstání odpověděla krutými represemi. Spory mezi představiteli povstalců později vyvolaly dvě občanské války a v důsledku povstání došlo také k posílení turecké vojenské přítomnosti na Balkáně. Národně osvobozenecký boj Řeků i přesto pokračoval a v dubnu 1827 řecké Národní shromáždění zvolilo J. A. Kapodistriase hlavou státu. Pod vlivem hrdinného zápasu řeckého lidu a církve i mezinárodní situace, změněné v řecký prospěch, došlo v červenci 1827 k uzavření Londýnské konvence mezi Velkou Británií, Francií a Ruskem, a uznání řecké nezávislosti. Sváteční bohoslužby se zúčastnili diplomatictí zástupci a velvyslanci několika zemí.

V závěru bohoslužby, která byla doprovázena mimořádně krásným zpěvem sboru při katedrálním chrámu sv. Cyrila a Metoděje, krátce promluvil Jeho Excelence Řecký velvyslanec v ČR p. Constantinos Kokossis. Oslavy se účastnila také zástupkyně ministerstva kultury pro věci církevní paní Ing. Pavla Bendová.

Kromě svátku Zvěstování přesvaté Bohorodice a státního svátku Řecka si pravoslavní věřící a jejich přátelé 25. března připomenuli také 10. výročí intronizace metropolitů Kryštofa do funkce arcibiskupa pražského a českých zemí. Oslava byla ukončena slav-

nostní recepcí v Hotelu ICON V Jámě 6 na Praze 1 s bohatou nabídkou tradičních řeckých postních jídel.

7

KROMĚŘÍŽ. V neděli dne 7. března se konala v kroměřížském chrámu sv. Cyrila a Metoděje na Slovanském náměstí liturgie sv. Basila Velikého, svátku neděle křížové. Svatou liturgii sloužil o. František Stehlik s diakonem Stanislavem Dolníčkem. Bohoslužeb se zúčastnili věřící kroměřížské farnosti i další návštěvníci chrámu. V kázání o. Ondřeje zazněla slova o potřebě půstu a modlitby ve velkopostním období očekávání Kristova ukřížování a slavného zmrtvýchvstání. Při sv. tajně přistoupili věřící ke svaté zpovědi a pak k přijetí svatého těla a krve Kristovy po způsobu chleba a vína z jednoho kalicha. Po sv. litur-

gii byla ještě sloužena panychida – modlitba za zesnulé. Dle tradice pravoslavného zvyku věřící i návštěvníci chrámu byli pohoštěni chutným postním pečivem, které připravila naše sestra Uljana. Při pohoštění věřící s otcem duchovním hovořili o tématu církevního a osobního života křesťana a křesťanské rodiny v dnešní době a jejich vzájemném

ZPRÁVY Z EPARCHIE

prolinání. Po srdečném rozloučení jsme se odebrali k domovu se vzpomínkou na pěkné liturgické společenství.

IEŠTĚ K POZASTAVENÍ ČINNOSTI DETAŠOVANÉHO PRACOVISTĚ BOHOSLOVECKÉ FAKULTY

Na základě rozhodnutí rektora PBF PU v Prešově děkan PBF PU pozastavil činnost Detašovaného pracoviště PBF PU v Olomouci počínaje letním semestrem akademického roku 2009/2010. (O této skutečnosti jsme již krátce na stránkách předchozího čísla HP informovali). Vyšlo totiž najevo, že toto detašované pracoviště nemá řádnou akreditaci ani na Slovensku, ani v České republice. Podle vysokoškolského zákona Slovenské republiky nespĺňuje požadované podmínky pro svoji činnost. Studenti ze všech ročníků byli převedeni na externí studium PBF PU v Prešově a vedení fakulty pro ně vytvořilo individuální studijní program. Mezi tím se vedení detašovaného pracoviště v čele s jeho ředitelem prot. prof. ThDr. Pavlem Alešem seznámilo s podmínkami pro získání akreditace, a to na základě novely vysokoškolského zákona, který vstoupil v platnost již téměř před deseti lety.

Metropolita Kryštof v této věci jednal osobně s rektorem Prešovské univerzity prof. RNDr. René Matlovičem, Ph.D., který ocenil přínos olomouckého detašovaného pracoviště v rámci aktivit univerzity a vyjádřil naději, že PBF PU spolu s vedením detašovaného pracoviště dokáže v dohledné době naplnit zákonné normy pro jeho další existenci. Metropolita Kryštof při tomto jednání zdůraznil mimořádný význam detašovaného pracoviště pro Pravoslavnou církev v českých zemích, neboť za dobu své dvacetileté existence připravilo do služby mnoho vzdělaných a obětavých duchovních pastýřů a laických teologů. Pozastavení činnosti či případné zrušení detašovaného pracoviště by zasadilo misii Pravoslavné církve v českých zemích hlubokou ránu. Z toho důvodu je třeba učinit vše pro to, aby detašované pracoviště mohlo pokračovat ve své činnosti.

+ metropolita Kryštof

ZEMŘEL BRATR JOSEF FLANDERA, NEJSTARŠÍ ČECH, BYLO MU 107 LET

Nejstarší Čech Josef Flandera zemřel v sobotu 6. března ve věku 107 let. Potvrdila to ve čtvrtek jeho

vnučka Dana Nohelová, která s dědečkem poslední léta žila. Veterán druhé světové války prožil převážnou část života v Habarticích u Hanušovic. Bratr Flandera se narodil ve Volyni, která je nyní součástí severozápadní Ukrajiny a kde tehdy žilo na 45 tisíc Čechů. Za druhé světové války sloužil v brigádě generála Svobody a byl několikrát zraněn. Od Ludvíka Svobody po válce dostal pět vyznamenání. V roce 1947 se usadil na Šumpersku, kde pak zůstal celý život. Poslední rozloučení se zesnulým se uskutečnilo v pátek v pravoslavném chrámu sv. Gorazda v Olomouci ve 13.00 hod. Mezi smutečními hosty byli mimo jiné i zástupci Krajského vojenského velitelství v Olomouci a Československé obce legionářské. Pomyšlné žezlo nejstaršího Čecha po Flanderovi nyní převezme Julie Vašíčková z jihomoravských Prušáněk, narozená v roce 1903.

Podle: Novinky.cz, Právo zpracoval rj

OSLAVA MNIŠSKÉHO JUBILEA VE VILÉMOVĚ

U příležitosti svátku Zvěstování přesvaté Bohorodice byla v kapli sv. Mikuláše ve Vilémově ve čtvrtek 25. března 2010 Jeho Vysokopřeosvěceností arcibiskupem olomoucko-brněnským Simonem a řadou pravoslavných duchovních z Moravy sloužena sv. liturgie s díkůvzdáním. Vilémovský monastýr Zesnutí přesvaté Bohorodice si v tento den slavnostně připomenul 25. výročí uvedení do mnišského stavu matky Alexije, která monastýr již několik let zdárně vede ve funkci představené – igumeny. Po slavnostní archierejské sv. liturgii následovala oslava svátku s milým pohoštěním. Na závěr oslavy přispěchal z Prahy i navzdory velké zaneprázdněnosti popřát matce Alexii k významnému duchovnímu jubileu přijetí slibů pokory, chudoby, čistoty a poslušnosti také Jeho Blaženost metropolita Kryštof s doprovodem. Jménem redakce Hlasu pravoslavi se připojujeme k dlouhému seznamu gratulantů naší matce Alexii a přejeme jí pevné zdraví a i nadále hojnost Božího požehnání.

rj

POCHOD PRO ŽIVOT

Pochod pro život byl uspořádán 20. března v Praze. Smyslem pochodu, který se koná každoročně, je připomenout nespravedlivý zákon o umělých potratech, jehož vinou zemře každý rok 25 tisíc dětí před naro-

ZPRÁVY Z EPARCHIÍ

zením a stejný počet matek je zraněn, s čímž jakožto zákonnou normou křesťané nesouhlasí. Průvod letos prošel na trase Husova ulice, Staroměstské náměstí, Ovocný trh a Václavské náměstí, kde byl v 16 hodin ukončen.

BOHOSLUŽBA VYSLÁNÍ VOJENSKÉHO KAPLANA V TÁBOŘE

Duchovní služba Armády České republiky ve spolupráci s místní pravoslavnou církví a Ekumenickou radou církví uspořádala v Táboře dne 30. března 2010 ve špitální kapli sv. Kříže tzv. bohoslužbu vyslání. Při bohoslužbě za účasti vладыky Kryštofa byl zástupci České biskupské konference a Ekumenické rady církví vyslán do služby vojenského kaplana o. Marek Maxim Švancara. Přejeme i jménem Hlasu pravoslaví o. Maximu Švancarovi při plnění jeho náročných úkolů v armádě ČR a silách NATO hodně úspěchů, Boží pomoci a požehnání.

ry

BRNO-HUSOVICE, MONASTÝR SV. LUDMILY

Poslední zimní neděli v tomto roce (ta další neděle už byla první jarní, tedy alespoň dle astronomického kalendáře, neboť jaro přišlo do Brna v sobotu 20. 3. v 18:32) navštívil naše společenství Jeho Vysokopřeosvícenost Simeon, arcibiskup olomoucko-brněnský, kterého doprovázeli tři hypodiakoni.

I když počasí bylo všelijaké a rosníkáři se předháněli v těch nejhorších variantách, přece jenom se kolem desáté dopoledne ukázalo sluníčko, i když za slabým mlžným oparem. Při vstupu do monastýru sv. Ludmily byl vладыka uvítán chlebem a solí. Krásnou kytičí mu za Rumuny předala sestra Julia.

Po oblečení vладыky do liturgického roucha, již ve vlastní kapli a po starodávném způsobu uprostřed věřících, začala archijerejská liturgie čtvrté neděle postní. Mimo jiné při svaté liturgii vладыka modlitebně vzpomněl taktéž na našeho zesnulého diákona otce Vladimíra Hejtmánka.

Po přijetí svaté eucharistie, biskupským požehnáním a závěrečných modlitbách se převážná část věřících společně s duchovními otci přesunula do kulturní místnosti, kde byl přichystán a následně i podáván lehčí postní oběd. Pardon, ještě malé vysvětlení k výrazu „část věřících“. Do kaple, kde prostor určený pro lid má rozměry 5,7 x 4 m, se na svatou liturgii na-

těsnalo 51 dospělých a 11 dětí, mnozí zůstali ve dveřích a na chodbě. Řečeno terminologií sportovních novinářů jsme měli „plný dům“.

No, to bychom měli a nyní s chutí do jídla. Tedy menu: polévka zeleninová – dobrá; kaše ovesná, a to buďto s medem, anebo s višňovou marmeládou – taktéž dobrá; dále brambory s česnekem a sojové placičky – výtečné a fazolová pomazánka – výborná. A jako příloha – chléb čtvero druhů. Poslední tři slova si opět žádají vysvětlení. Tři ze čtyř chlebů byly koupeny normálně v pekárně. Čtvrtý, o ten se postaral bratr Adrian, který k pekařskému řemeslu přičichnul za svého pobytu v jednom z rumunských monastýrů. A je nutno dodat, že chléb chutnal. Inu, mistr se pozná a jeho dílo se chváli samo.

Po těchto velkopostních kulinářských hodech se při kávě, čaji, vínu, minerálce či džusu rozproudila všeobecná rozprava a vznikly debatující skupinky na různá témata. Jeden z otců diákonů zavzpomínal na svá studentská léta, kdy v Brně chodil na VUT, a jak říkal „učil se být stavařem“. Tak jsme chvíli byli na kolejích, pak na fakultě u zkoušek, anebo v hospůdce na pivě, kam se šlo někdy místo přednášky. No, i takový je život studentský.

Mezi tím vedl vладыka hovory s některými jednotlivci z našeho společenství, které mu otec Cristian představil, a také dal své požehnání našim pěti budoucím maminkám. Čas plynul jako příslovečná voda a chtě nechtě se přiblížil konec vладыkovy návštěvy. S každým se jednotlivě rozloučil a všem pozhelal. Poslední zamávání a vладыkovo auto mizí v dálce. Věříme, že stejně jako nám s ním, i jemu s námi bylo dobře.

b. Karel

MLÁDEŽ

MLÁDEŽ NA ZÁPADĚ ČECH

Letní setkání dětí a mládeže - ranní a večerní bohoslužby, výlety, koupání a sport - Itálie (srpen 2009)

Setkání na ekofarmě - odpoledne pro děti se soutěží, vozením na koních a na traktorů (červen 2009)

PROFIL

JANA DORKA DRDOVÁ

Narodila se roku 1975 ve Varnsdorfu.
Žije a pracuje v Rumburku.
Pravoslavi přijala v roce 1995.

STUDIA:

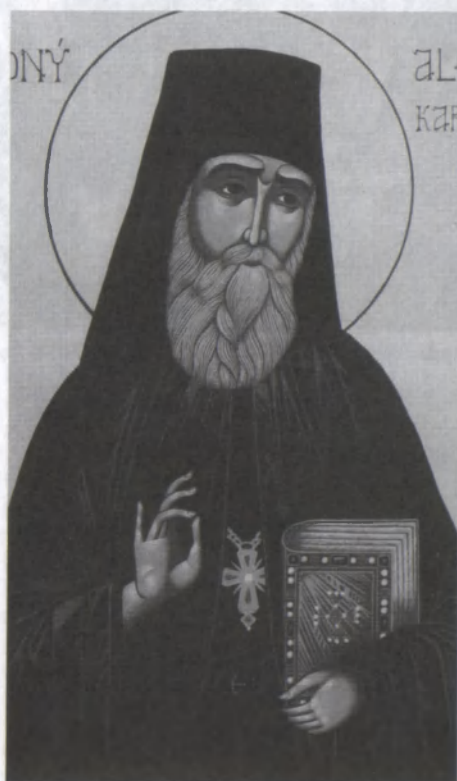
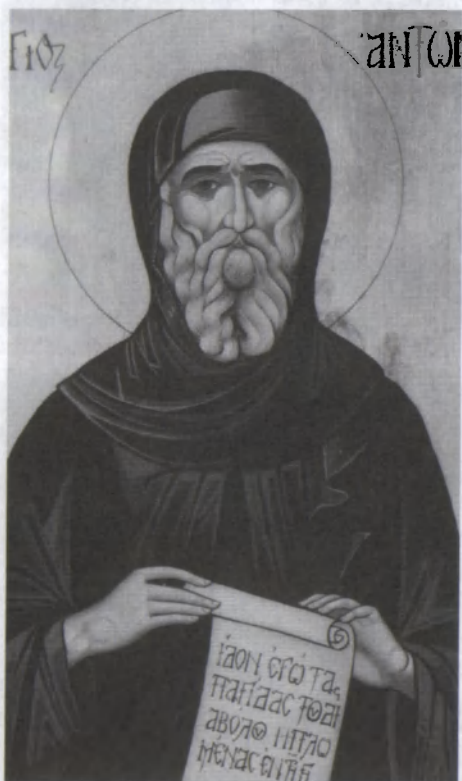
Střední umělecko-průmyslová škola sklářská
v Železném Brodě (1989-1993).
Šestitýdenní studijní pobyt v ikonopisné dílně
při monastýru Všech svatých na ostrově Spet-
sai, Řecko (1995).

Ikonopisný kurz otce Serafima z Moskvy, Praha
(2001).

VEŘEJNÉ REALIZACE:

Svatý velkomučedník Pantelejmon, chrám sv. vel-
komučedníka Pantelejmona ve Stráži p. Ralskem
(2006).

Kontakt: e-mail: presbyteratabitha@email.cz

PROGRAM METROPOLITY

Z PROGRAMU BOHOSLUŽEB METROPOLITY KRYŠTOFA

VLADYKA S POMOCÍ BOŽÍ HODLÁ:

NEDELE 2. KVĚTNA

v 10⁰⁰ hod. sloužit archijerejskou sv. liturgií v chrámu Zvěstování přесvaté Bohorodice Na Slupi 4a v Praze 2

ÚTERÝ 4. KVĚTNA

v 19⁰⁰ hod. sloužit večerní bohoslužbu v monastýru Zesnutí přесvaté Bohorodice ve Vilémově u Litovle

STŘEDA 5. KVĚTNA

v 8⁰⁰ hod. sloužit spolu s arcibiskupem Simeonem a dalšími duchovními archijerejskou sv. liturgií v monastýrském chrámu Zesnutí přесvaté Bohorodice s díkůvzdáním za 65 let od ukončení II. světové války

ČTVRTEK 6. KVĚTNA

v 10⁰⁰ hod. sloužit archijerejskou sv. liturgií v chrámu sv. Jiří Vítězného na velvyslanectví Ruské federace v Praze 6

SOBOTA 8. KVĚTNA

v 15⁰⁰ hod. pomodlit se panychidu u hromadného hrobu padlých rumunských vojáků v Bánovcích nad Bebravou (Slovensko)

NEDELE 9. KVĚTNA

v 9⁰⁰ hod. sloužit archijerejskou sv. liturgií v chrámu sv. Cyrila a Metoděje v Brezně (Slovensko)

ČTVRTEK 13. KVĚTNA

v 9⁰⁰ hod. v den velkého svátku Nanebevstoupení Páně sloužit archijerejskou sv. liturgií v chrámu Zvěstování přесvaté Bohorodice Na Slupi 4a v Praze 2

PÁTEK 14. KVĚTNA

v 9⁰⁰ hod. sloužit archijerejskou sv. liturgií v chrámu Zesnutí přесvaté Bohorodice na Olšanech v Praze 3
v 11⁰⁰ hod. otvřít konferenci o pravoslavných osobnostech v emigraci

NEDELE 16. KVĚTNA

v 10⁰⁰ hod. sloužit archijerejskou sv. liturgií spolu s Jeho Vysokopřevyností vladykou Iánem v chrámu Nanebevstoupení Páně ve Slovinkách (Slovensko)

v 14⁰⁰ hod. otvřít Festival pravoslavné duchovní hudby v kurzu v semináři na Plzeňské ul. 7 v Prešově, který organizuje rektor semináře prot. Mgr. Emil Jarkovský

ČTVRTEK 20. KVĚTNA

v 9⁰⁰ hod. žehnat setkání představitelů Pravoslavné církve na Slovensku v Konferenčním centru v Bešeňové

SOBOTA 22. KVĚTNA

v 10⁰⁰ hod. vykonat pout do Mikulčic a sloužit archijerejskou sv. liturgií v základech chrámu posvěceného sv. arcibiskupem Metodějem

NEDELE 23. KVĚTNA

v 9.30 hod. v den svatě Padesátice sloužit slavnostní archijerejskou sv. liturgií v chrámu sv. Cyrila a Metoděje v Resslově ul. 9a v Praze 2

PÁTEK 28. KVĚTNA

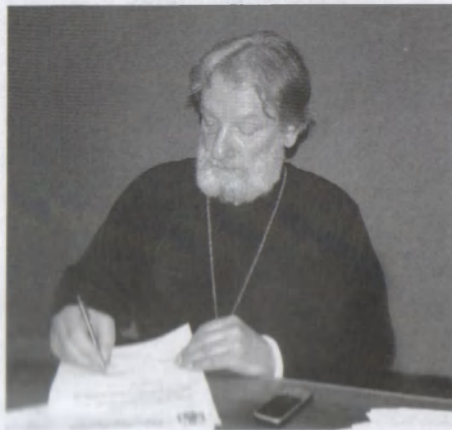
v 9⁰⁰ hod. u příležitosti 4. výročí své intronizace jako metropoly českých zemí a Slovenska sloužit archijerejskou sv. liturgií v chrámu Zesnutí přесvaté Bohorodice na Olšanech v Praze 3

NEDELE 30. KVĚTNA

v 9⁰⁰ hod. sloužit archijerejskou sv. liturgií v chrámu Všech svatých země české v Podbořanech

PONDĚLÍ 31. KVĚTNA

v 8⁰⁰ hod. v den začátku petropavlovského postu sloužit archijerejskou sv. liturgií v chrámu sv. archanděla Michaela v Kinského sadech v Praze 5

Po uzávěrcce:

Hlubokou soustrast polským představitelům, polskému lidu a Polské pravoslavné církvi vyjádřil jménem Pravoslavné církve v českých zemích a na Slovensku bezprostředně po havárii letadla u Smolensku 10. dubna 2010 metropolita Kryštof. Kromě presidenta Polské republiky Lecha Kaczyńskiego s manželkou a celé řady významných osobností politického, společenského a duchovního života Polska, které si chtěli v Katyňském lese u západoruského města Smolensk pietním aktem a modlitbou připomenout výročí zavraždění polských důstojníků na rozkaz Stalina před 70. lety v letadle zahynul také Jeho Vysokopřeostvenost pravoslavný arcibiskup Dr. Miron Chodakowski (*1957), který vedl Hajnowskou eparchii a měl hodnost generála brigády v kaplanské službě armády.

Jsme otřeseni touto tragedií a těžkou ztrátou, která postihla Polsko. Se smutkem a bolestí v srdci připojujeme naší kondolenci polskému lidu a Polské pravoslavné církvi.

Věčná paměť!

10. 4. 2010 Redakce HP.

PROSÍME POMOZTE!

Účet Hlasu pravoslaví:
RAIFFEISENBANK, A.S.
5011103614/5500

Pro převod ze zahraničí:
IBAN CZ28550000005011103614

**ZA VŠECHNY VAŠE PŘÍSPĚVKY
I DARY VÁM ZE SRDCE DĚKUJEME
OBJEDNEJTE SI PŘEDPLATNÉ NA ROK 2010**
Celoroční předplatné jednoho čísla činí v roce 2010
288 Kč + 86 Kč poštovné = celkem 374,-Kč

Distribuce a objednávky:
Dupress, Podolská 110, 147 00 Praha 4, dupress@seznam.cz
tel. 241 433 396, mobil 721 407 486

Vydává Pravoslavná církev v českých zemích s požehnáním +Kryštofa, arcibiskupa pražského a metropolity českých zemí a Slovenska

Číslo 4/2010 ročník LXV

Dělostřelecká 7, 160 00 Praha 6
PO.BOX 655, CZ-111 21 Praha 1

Registrace
MK ČR E 248

Odpovědný redaktor
Mgr. Roman Juriga, romanjuriga@centrum.cz, orthodoxa@quick.cz
tel. 776394637

Editori
J. V. arcibiskup olomoucko-brněnský Simeon
Jerej David Dudáš

Redakce
Osvěta a pravoslavná duchovnost:
PhDr. Jakub Jiří Jukl, Mgr. Eva Šuvarská, Jerej Mgr. Jan Týmal
Pravoslavná mládež: Ivo Vrobel, Olomoucko-brněnská eparchie: Eva Jurigová

Správce portálu hlaspravoslavi.cz
Dalibor Jan Kočí, e-mail:redaktor@hlaspravoslavi.cz, www.hlaspravoslavi.cz

Jazyková úprava
PhDr. Marta Koutová

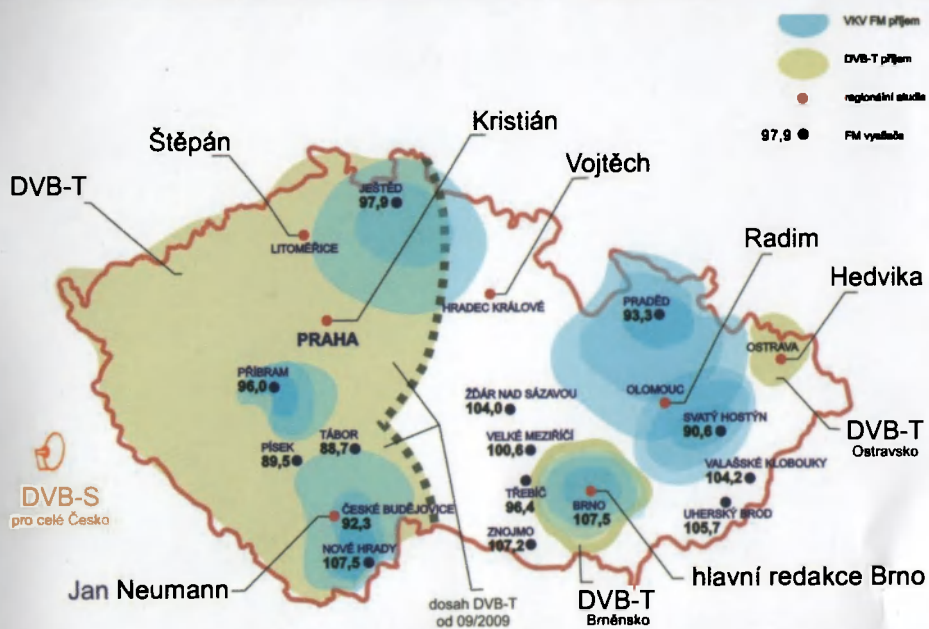
Grafika
Zuzana Pepelová, Virtue, s.r.o., www.virtue.sk

Adresa pro zaslání příspěvků:
Roman Juriga, Vilémov 70, 783 23 Vilémov u Litovle
romanjuriga@centrum.cz, orthodoxa@quick.cz, Fax: 585349005

Redakce si vyhrazuje právo na případné úpravy či krácení zaslanych příspěvků. Redakcí nevyžádané rukopisy, fotografie a kresby se nevracejí. Autorské články, překlady a fotografie jsou darem církvi a autoři si nenárokují autorský honorář ve smyslu Autorského zákona. Otištěné materiály nelze rozšiřovat bez souhlasu redakce nebo autora.

RADIO PROGLAS

Pravoslavné pořady na Radiu Proglas můžete poslouchat vždy v pátek ve 22 hodin s opakováním v neděli v 17:30.
<http://www.proglas.cz/fm-vymlace.html>

PRAHA 24. 3. 2010, ZVĚSTOVÁNÍ PŘESVATÉ BOHORODICE

